

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Cum appropinquasset &c. Ipse moriturus venit suo motus amore, velut electrum Ezechielis: actus moltò praclarior illô, de quo filia lephte celebratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

ambrosium, ne hum iumentorum, sed etiam
 creaturarum omnium, quodque suam illo vocem
 emittente & rem aliquā postulante. nō est quod
 illi replicetur aut opponatur, sed caput oportet
 ut inclinetur, & profundo silentio reiectā omni
 replicā cognoscatur & adoretur eius magnitudo
 : prout faciebant mystica illa animalia, quae
 vidit Propheta Ezechiel (quibus supremi mundi
 Monarchae notabantur) nam audita voce desu-
 per firmamentum voce scilicet Dei, cuius pote-
 nas super omnem extenditur creaturam, alas
 suas & capita sine ulla contradictione aut oppo-
 sitione demittebant, alto silentio Dei dominium
 adorando.

Hoc supposito multa sunt, inquit D. Chry-
 solom. in hac actione consideranda. Primum, o-
 scendit se Dominus omnia praenoscit, non solum
 praesentia, sed etiam absentia, sicut illud quod di-
 xit Apostolis suis. Invenietis asinam & pullum
 alligatos, & illa quidem domita erat & oneribus
 suavis addicta, hic verò indomitas, cui nullus
 infederat aut onus imponerat. Secundum: om-
 nipotentiam suam manifestavit, dicendo: solti-
 te & adducite mihi, nemo vobis oblatit nec
 ipsi Domini, sed nec verbo quidem obloquen-

ter Verba proferamus D. Chrysolom. Tu vero
 in diligenter expende, quae mirabilia peragis. & quae
 prophetas adimpleris. Asinam invenientes praedixit,
 nomenque prohibuiturum. & omnes taciturnos asser-
 mant. Nō fuit res ipsa parva. Quis enim illo per-
 fectus, eam rei ipsius asserentur, praesertim pau-
 peribus, ut forsam agricolis, nullo modo aduersari
 Cur dici non aduersari sed nec interro, nec quidem
 sui interrogantes, responso amito tacere atque ce-
 dere. Nunc utraque ista pariter mihi mirabilia &
 inaudita videntur. Non enim paruum est cum tra-
 herentur iumenta, nihil dixisse. Et si dixerunt cum
 aduersari, quia Dominus illis indigeret, cessasse, ma-
 xime cum non ipsum, sed discipulos suos viderunt.
 Exeuntur [sic] D. Chrysolom.] manifestare voluit
 quod Dominus esset absolutus eorum omnium
 quos sunt in terra, imo & cordium, atque per hoc
 probare mortem suam esse voluntariam. Nec
 quemquam posse conata cum mouere vel digi-
 tum, nisi ipsi hoc consentiret, quodque solo
 suo verbo de inimicis suis facere posset quid-
 quid animo beneplaceret. Hinc omnes docet Iudaeos
 in ipsum irruentes solo uerbo reprimere potuisse.

Ex hac ratione [sic] notat idem D. Chrysolom.] pas-
 sionem suam iam et inus & Pascha celebraturus,
 alios duos misit de discipulis suis in ciuitatem
 Hierusalem intingens illis, ut sequerentur vi-
 rum illum quem offenderent intrantem in ciui-

ratem, & amphoram aquae balsamiferae, domum-
 que notare et quam ingrederetur, dicerentque
 Patrifamilias domus, quod in ea desideraret ce-
 lebrare Pascha, & ipse (sic Christus) ostenderet
 vobis cenaculum grande stratum, bellique pra-
 paratum. Haec hic D. Chrysolom. cur illos
 mittens dixerit eis: *ut in ciuitatem ad quendam*, Quis ille
 nec illum nominauerit? Quare non dixerit quis quidam
 esset? D. Ambrosius opinatur hominem quendam fuisse,
 fuisse pauperem, ut habet commune procer. *Mat. 16.*
biom: homo quidam: porro D. Chrysolom. ubi- 18.
tratur fuisse virum diuitijs affluentem, quod pa- Luc. 21.
ter ex adornatu quo fulgebat elegantiori, Chri- Luc. 21.
stoque in coena seruauit. Carinus fuit ex fina-
ragdo ita extra ordinario ut ex illo paropsis ta-
cta sit adeo magna, ut integrum cepit agnum
allatum, quo Christus cenā cum Discipulis le-
galem celebravit. Calix similiter ex lapide con-
stitatus erat pretioso ut dicemus infra. Porro dixit
Dominus: ad quendam quis homo erat Apo-
stolis ignotus, & ab illis non frequentatus, nec Do-
mini discipulus. Vir erat primarius, & cenaculū
sibi splendide praeparauerat cum suis suisque
cognatis Pascha celebraturus. Ad illum hos mis-
it: ite ad Dominum domus, sit quietumque sit,
 illique meo nomine dicite, quod in domo illius
 cenaturus velim adesse & Pascha celebraturus.
 Ad quid hoc Domine: Ut euidenter tibi pateat,
 quam sum ego Dominus vniuersalis, facultatum,
 domus, cenaculorum, diuitiarum, in o etiam cordium
 ac voluntatum: ut solo verbo dicendo: quod ita
 velim, cuncta vobis submitterea sint. Hoc verò
 pateat antequam passionis inchoetur mysteris,
 quo conspicue confirmetur Christum esse Do-
 minum adeo potentem, ut quaelibet posse: unde
 si moriatur, moritur quia vult, nec cum ad mor-
 tem trahunt inuictum: quinimo ipse pergit seip-
 sum in mortem voluntarie traditurus.

§.7. Cum appropinquasset, &c. ipse mori-
 turus venit, suo motu amore, velut electram
 Ezechielis: alius multo praclarior illo, de
 quo filia Iephte celebratur.

Ad hoc igitur inchoat Christus hanc heb-
 domadam cruciatuum suorum, poenarū,
 passionis, ac mortis, illo actu adeo illustri
 & glorioso triumpho, quo confirmat velut pri-
 mum principium, mortem hanc esse planē vo-
 luntariam, quodque ipse meta ac libera sua vo-
 luntate proficiscatur seipsum in sacrificium obla-
 turus: quatenus dum viderimus id quod patitur,
 D 2 inde

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

inde inferamus vel conclusionem, quanto me-
riti sit ex illa parte coram Deo, & quam aeterna
digna gratitudine coram hominibus: praeferat
quod in se opus sit infiniti beneficii. Ipse venit
moriturus, verbaque quae ore profert, eadem
sunt, quae mille annis ante composuerat, & Da-
vidis ore pronuntiaverat. Oblationem, & hostiam
noluit, &c. holocausta non sibi placuerunt,
&c. Ecce venio, ut faciam voluntatem tuam Deus,
Paros fecisti, Pater mi tam innumeros agnos ac
vitulos quales tibi obtulerunt in varijs oblationi-
bus speciebus in sacrificijs & holocaustis quia
praeferam quod in se non haberent quisquam
tuis dignum oculis gratumque voluntati, nec
virtutem aliquam efficacem: etiam illis deficie-
bat voluntas ut sacrificarentur, & hoc solum
sufficiebat, ut tuis parum essent accepta. Ego
praeferam quod in me habeam esse meum di-
uinum, valens infiniti, & gratiae plenitudinem,
nec non virtutes immensae pretij praesentis
meam superaddo voluntatem, quam tu tantum fa-
cis: etiam ego ipse sum qui cum illa & per illam
adsum me sacrificaturus, Ecce venio, &c. hoc vult
Euangelista ut primo consideremus: quod ipse
sponte sua venit: Cum appropinquasset Ierusalem
Ierosolymis. Quando hac septuaginta Dominum
huic videtur manibus captum crudelium ac sau-
ginolentorum hostium, omnigenis tormentis
pennisque contritum, hoc sumitur credas, non
esse vel minimam coactionis, umbram, sed in
omnibus & per omnia integram meamque vo-
luntatem.

¶ 17.

I. Quare
vetera
sacrificia
Deo non
placue-
runt.

II. Quid sit
violenti-
a.

Philosophus sic definit violentum, Violentum
est quod a principio extrinsecus, passio non conse-
ratis visis: ita ut in eo qui aliquid patitur nihil
accutur vel ad hoc auxiliatur: sicut violentum
est lapidi, quando illum sursum proicit: quia
motus ille est a causa extrinseca lapidi, non enim
brachijs suis nec est aliquid in lapide quod mo-
tum adiuuet: quoniam intra se habet gravitatem
ac pondus, quod in omnibus repugnat & huic
aliqui contradicit. Hoc supposito considera in
ijs quae videtur Christum patientem, nullam in
aliquo intereunte violentiam: quia intra se ha-
bet qui disponit & in omnibus adest quae cum-
que patitur, ipsa se eius voluntas & amor velut
in lapidem deorsum proicit, nulla hic notatur
violentia: quia ipse in se continet id a quo dis-
ponitur ad descensum, pondus intellige quod si-
bi habet inuisceratum. Intra se concludit diui-
nus hic & supernus lapis, quo symbolo commu-
niter in S.S. literis describitur pondus volunta-
tis & amoris (sic enim vocatur a D. Aug. Amor

meus pondus meum) idque tantum et disponit D. Av-
quatenus descendit ad vltimum vsque centrum lob. 1. de
inmortalum & tormentorum. Vnde ad mortem, Cuius e.
mor. em autem crucis. 18. 20. 9.

Obliguit Angelus D. Ioanni lapidem grandis
malorem, quem in mare dimisit. Descendit hic Apoc. 18.
tanto celer impetu vt fulgur esse dicitur, & ipse 17.
motu proprio ad usque profundissima demerge-
batur. Longe ab hoc alienum est quod Angelus
tunc D. Ioanni ostendere voluit: verum praeter-
tem exponit materiam. Dimisit pater aeternus
lapidem huic diuinum, de sua diuinitatis alti-
tudine, qui eo vsque descendit, donec in mare
decideret tormentorum, peritiam, ac dolorum,
nec subleuit donec in profundam crucis abyssu
mergeretur. Nulla hic facta violentia, quia mo-
uit illum immensum voluntatis for & amoris Amor.
pondus. Hic est qui profugum in Ephrem quia pondus
illum magis adiuuauit, hodie inde retrahit el-
vetus Hierusalem, mortem pene usque subiru-
tum. Pondus hoc amoris illi brachio extendit
vt illis funes inuectantur, ipsae ligarentur. Pon-
dus hoc est, quod illum detinet velut agnum in
manibus hostium suorum mansuetissimum. Pon-
dus hoc est, quod ad columnam ligatus fuit, non
solum illam non euersurus, cum Samsone, sed
flagrorum quinque milia recepturus. Pondus
hoc est, quod caput roborat vt se non subducit
spinarum aculeis. Pondus hoc est, clausus ille
fossilissimus, quod in cruce confusus decinetur: sic
vt ipse brachijs suis fortius crucis brachia te-
neat, quam eius brachia a crucis brachijs con-
stringantur.

Hoc vates, ab hac considerat. Capua in 24
manibus eius, ibi abcondita est fortitudo eius.
Hab. 1. 4.
IV. Brachia
Christi
fortiora
brachijs
Crucis.
Hoc vates, ab hac considerat. Capua in
manibus eius, ibi abcondita est fortitudo eius.
Hab. 1. 4.
IV. Brachia
Christi
fortiora
brachijs
Crucis.
Hoc vates, ab hac considerat. Capua in
manibus eius, ibi abcondita est fortitudo eius.
Hab. 1. 4.
IV. Brachia
Christi
fortiora
brachijs
Crucis.
Hoc vates, ab hac considerat. Capua in
manibus eius, ibi abcondita est fortitudo eius.
Hab. 1. 4.
IV. Brachia
Christi
fortiora
brachijs
Crucis.
Hoc vates, ab hac considerat. Capua in
manibus eius, ibi abcondita est fortitudo eius.
Hab. 1. 4.
IV. Brachia
Christi
fortiora
brachijs
Crucis.

do tibi contemplet eum infirmum & capi-
te inclinatum. Ahcenditum suo pectore gerit
illum *Abcondita est fortitudo eius*. Hæc est
illa amoris fortitudo, quem corde suo gerit ab-
conditum. Patet carnis infirmitas oculis cor-
poris, patet amor in corde illius abconditus: id-
circo namque voluit vt sibi laus micronie lan-
te appetitur atque ea de causa D. Ioan. quan-
do hoc contigit, dixit. *Vnus militum lancea laus
mei aperuit*. Non sic diff. egit, vulneravit, sed a-
peruit quia hoc Dominus præterdit, vt fenestra
illa seu porta aperiretur, quæ clausa erat suum-
que cor contagebat: quatenus ignis percipiatur
amoris in eo flagrantissimus. Hic est qui ducit
eum per omnia tormenta & pœnas tantas, tam
varias quam infortatas, vt videbimus illum pa-
tientem.

Qui non admiretur visum Ezechielis,
quam licet aliis euoluimus, non erit incongru-
um aliquid ex ea denno. repetere. Contemplabatur
vates ille sanctissimus ad oram fluminis Chobar
in Babylonia mylticum quendam lapidem à Deo
suo demonstratum, non minora contineatrem
Sacramenta, quàm alter continebat Zacharie
demonstratum nam quamuis in se lapis esset pre-
tiosior & admirabilis, multo tamen magis talis
erat motu quo discurrebat velocissimo. Voca-
batur Electrum lapis maximo opere mirabilis:
cum enim vnus esset, vt aduertit D. Gregorius
dus in se complectebatur naturas, vniam auri
pomi, & alteram argenti deferens: Species est
auri electrum sita D. Greg. quod constat ex ar-
gento & auro in quo aurum descendit propter
argenti, cui vntur, & ascendit argumentum
propter aurum cui copulatur. Est æs seu lapis
alutabilis nam velocissimo cursu inter anima-
lia reptebatur, quodcum vnium videbatur leo, al-
terum taurus, alterum homo, & aquila alterum
Ergo vnus discurrens inter animalia. Quod si sci-
te desideris quis eam illud diceret, intellige in-
quit Propheeta hoc illi non præstitum ex viribus
animalium, sed cuiusdam ignis vehementioris,
illud penetrantis, quod totus circumdabatur, &
involuebat.

Ex mente D. Greg. significabat electrum il-
lud Christum humani generis Redemptorem,
in quo diuinitas vntur humanitati quod aures
de agerem indicant: atque in illa obliuenda
vntore descendit Deus, vt esset homo, & ascen-
dit homo vt esset Deus. Quis modum explicet,
quo lapis hic hæc hebdomada inter animalia
discurret, de vno ad aliud? Ministros profectos,
vt illum capere taurus verè dixeris & iuuen-

cosistit namque figura vidit illos David, quan-
do in nomine Christi loquebatur: *Tauri pingues
obstulerunt me*. Principes animos induunt leoni-
nos: sic enim eos Dominus vocauerat per Iere-
miam *Facta est hereditas mea quasi leo in silua, de-
dit contra me vocem*. Herodes se hominẽ osten-
dit propter curiosum desiderium sciendi viden-
dique miracula. Aquila fuit Pilatus Imperatoris
Romani prætor, cuius insignia aquilis depinge-
bantur. Ecce quàm velociter electrum hoc diui-
num inter animalia discurret: iam videbis illud
inter taurus & ab ipsis captum. *Circumdederunt
me vituli multi*. Et quam graues illi cornibus
suis ferocissimis nequirit: *Inter ictus infigant?*
Modo compates illum in eo concilio, in quo
præstolabatur eum, vt leones rugientes. *Sufce-
perunt me sicut leones paratos ad prædam*. Vbi col-
lapis eum collidunt, spatis commaculant, pug-
nis contundunt, intus is assigunt: nunc eum in-
tuberis inter vitules equitæ Pilati, qui modo
in vnium modo in alterum trahitur reus tribu-
nal: iam coram curioso siltitur Herode, à quo
substantur, atque à tota eius curia vilipendi-
tur: iam tandem iterum vitibus traditor aquilæ
Pilati ab ipso condemnandus. O caeleste elec-
trum, quis te ducit? Numquid vires apparitorum?
Quis te ligatum detinet? An sorte fortitu-
do summi? Quis te propellit ad discursum inter
talia totque animalia? An hoc viribus eorum ad-
scribam? nequaquam, sed igni amoris. *Ignis ex-
stans claususque in ossibus meis*. Sic per Prophe-
tam loquebatur. Hic est ille qui trahit eum, li-
gat, & submittit in his omnibus itineribus, sic
enim ore Dauidico protestatur. *Eccè venio, vt fa-
ciam voluntatem tuam Deus*. Ego ipse sponte
mea perficior æterni patris mei voluntatem
impleturus: atque vt sit summi menti sacrificiũ,
pareatque homini quantum pro illo debeat, huic
hodie principium consecrat, cum ipsemet ten-
dat Hierusalem expleturus illud sacrificium, quo
seipsum vt iramque suam est oblatorus.

Aduertit D. Ambro circa illud quod nonnul-
li scriptores & Auctores Gentiles omnem suam
impenderint eloquentiam in referendo virorum
quorundam opera heroica, ex quibus non vul. Amoc-
garem sibi famam obtinuerunt. Vnde D. Ambr. mutus
respondet concedamus fuisse verã (non tamen amon &
sunt sed plurimã eorum fabularum figmenta) il-
la tamen multo excellentiũs & notissimis sul à veteri-
gent prærogatiuis in in SS. literis clariora, in bus cele-
viris populi Dei præstantioribus. Huic confort-
miter expendit amorem planè heroicum quem
tota celebrauit sapientia gentilitatis sed potissi-
mum

Non est quod huic comparem actum Salu-
 toris nostri hodiernum: ad mortem etenim dam-
 natus a pleno concilio Principum summorum-
 que Sacerdotum fugam retractus in desertum E-
 phrem, cum ibi posset liberè morari; ipse tamen
 mors sua voluntate ductus iter reperit in Hie-
 rusalem sacrificandus: ut eum nec infamis mors
 crucis detineret illi imminere, nec tormentorum
 horor, que passurus erat, nec ineffabilis amico-
 rum luctus, nec discipulorum suorum metus, nec
 scandalum quod præciebat illis obcururū, nec
 lacrimarum plaususque sanctissimæ Matris suæ,
 eo tantum animo ut nos ab obligatione solueret
 in quam iniecerunt nos parentum nostrorum
 peccata, & nostra similiter, atque ut satisficeret
 immenso debitorum nostrorum Chistogapho,
 de quo memorat Apostolos, que tantum saluti
 nostre præiudicabant; ipse vero tanta animi ve-
 nit alacritate, promptaque voluntate, ut volue-
 rit in huius confirmationem tantā Hierusalem
 ingredi pompā & festiuitate, quantum mundus
 nunquam viderat, tantā inquam, ut illam diui-
 ni sponsa à longè contempta iudicaret iam ei-
 us celebrari sponsalia & tolemnes nuptias, dis-
 que hunc iocunditatem & cordis sui lætitiæ cou-
 lectatam. Unde nos omnes hortatur ut foras
 egrediamur illū spectaturi. *Egredimini filie Sion,
 & videte Regem Salomonem, &c. in die desponsa-
 tionis suæ, & in die lætitiæ cordis sui.* De quo dixi-
 mus alibi: Quamta postulat beneficium tale
 gratitudinem? Quamta recognitionis officia?
 Diuina placet misericordia, ut de te non possit
 hos proponere querimonias quibus ingratos
 quosdā & rebelles Antius excepit. *Esuerunt ad-
 uersum me mala pro bonis, & odierunt pro dilectione
 mea.* Quidnam in ranti amoris illius refundis
 cambium, nisi odium? Quid in talium honorum
 compensationem, nisi mala, nisi Argitia? Qua ra-
 tione prois illum offendere, qui tanta tibi præ-
 stitit obsequia? Quomodo talis potes favoris ob-
 liti? Qualiter aera non hauris inquirendo
 quā potius ratione saltem in aliquo tam præcis
 satisficere obligationibus?

Deo populū opprēsserant duo illo monstra
 tyranidis gentium Madiatarum Zebē &
 ut amir Sabmana: nec erat qui tam ducta posset illum ori-
 pere feruore quā ad extremam usque trilitiam
 planctumque deuoluebatur. Prodit in medium
 fortissimus Dux Gedon & proprio motu se
 contra illos offert certaminē, atque amici, ego
 me illis vestris opponi inimicis antagonistam,
 donec illos bello dur impugnabo: ut vos ipsos
 redam indempnes: meam ego vitam discretamini

exponam alicuique subijciam, ut vos ipsi secu-
 ri & quieti vitam transigatis. Fecit hoc, magno-
 que suo dispendio illos in libertatem asseruit.
 Hoc adeo grato recepit animo populus, ut pa-
 rum censeret esse, si suas illi facultates offerret;
 sed decretum est ut seipos illi submitteret, &
 perpetuos se seruos manciparent, & hoc nedum
 illi, sed & filio illius eiusque posteris, missa
 hac illi solemnī legatione: *Dominare nostris tu,
 & filius filij tui: quia liberauisti
 nos de manu Madian.* Hac gratitudine Chistito
 respondent viri iusti, dum enim considerant quid
 pro illis egerit, eius se postibus prouoluunt, di-
 uinoque consecrant obsequio quidquid sunt, of-
 ferunt animam, corpus, opes, voluptates, pro-
 priamque vitam. Quid tibi ergo faciendum in-
 cumbit?

§. 8. Imposuerunt vestimenta sua, & s-
 ternebant in via: cædebant ramos,
 &c. *Mythia non videntur hæc duo animalia
 & vestimenta, quibus populus illi occurrit,
 sicut in sacro Lebu.*

A Ductis animalibus, Chistius super illa
 sedit. Nonnulli probare conantur tantū
 ascendisse pullum: quia possibile non vi-
 detur, quod amobus pariter insedit & cū iter An Chri-
 estel adeo breue, congruum non videtur quod de
 vno ad alterum transierit: Rationem hanc se-
 quitur D. Hiero. & indicat D. Chrys. Recur-
 pullo in-
 rens ad sensum mylticum *Esio super matrem se-
 federit.*
*debas, numquid & super pullum sedebat? Tamen a lue 21.
 est corpus aliter fieri non poterat, ut super animal Matth.
 utrumque sederet. Spirituualiter poterat, cum esset b Ho. 23.
 Deus ut & in ludis sederet & gentibus simul. Se-
 dere autem est super iumenta, id est in precordijs si in M. q.
 habitare ut erat illis Chistius volute iugum meū tibi.
 super vos, & videte, quoniam metis & hūmilitis
 corde: mansueti eum mansuetum vobis potare.*
 Hoc idē ut video tres dicitur Euangeliæ: qua-
 scribit D. Marcus Chistum dixisse Discipulis
 dum eorum mitteret. *Inuenietis pullum ligatum in-
 per quem vno nūc hominum sedet, &c. Et a-
 bouies, inuenietis pullum ligatum. Super quem
 Luc. 19.
 sedit, nulla facta mentio de aliā. Idem refe-
 runt D. Luc & D. Ioa. Et inuenietis veses asellum &
 sedet super eum sicut scriptum est. Noli timere filia
 Sion. Ecce rex tuus venit sedens super pullum asina.
 Hinc etiam occasionem præbuit quod non-
 nulli aduertunt, nomen hebreum quo Zacha-
 rias ritur esse commune alio & alio, & vide-
 tur*

177
+

27
I.
Luc. 19.
104. 12. 14.